

Wskaźniki Dobrego Rządzenia - WGI

Opublikowane wyniki są już VIII edycją WGI i stanowią jeden z najbardziej zrozumiałych, ogólnokrajowych wskaźników, dających ogląd funkcjonowania rządów na świecie.

29 czerwca 2009 roku, w Waszyngtonie ogłoszono najnowsze wskaźniki tzw. [Worldwide Governance Indicators](#) (Wskaźniki Dobrego Rządzenia na Świecie - WGI), które pokazują, czy i w jakich z sześciu wymienionych obszarach kraje odnotowały poprawę na przestrzeni lat 1996-2008. Jak zauważono na wstępie raportu, wiele spośród nich odnotowało przez ostatnią dekadę znaczny postęp w zakresie ogólnego poziomu rządzenia i zmniejszenia *korupcji*.

Jak powiedział Aart Kraay - współtwórca raportu i kierujący zespołem ekonomistów w Zespole Badań nad Rozwojem przy Banku Światowym "Dobrą informacją jest to, że niektóre kraje rozpoznają i odpowiadają na zmiany w zarządzaniu oraz pokazują znaczącą poprawę, która odbija się na działaniu przywódców politycznych, ustawodawców, społeczeństwie i sektorze prywatnym".

Z kolei Daniel Kaufmann, współautor raportu i Senior Fellow przy Brookings Institution ostrzegł, by nie ulegać złudzeniu, że bogate i potężne kraje posiadają optymalny poziom zarządzania i kontroli korupcji, mając na myśli obecny kryzys ekonomiczny, który przypomina, iż poziom administrowania w krajach z grupy G-8 nie zawsze jest najlepszy.

Autorzy raportów określają zarządzanie państwem jako tradycje i instytucje, które wpływają na sprawowanie w nim władzy. Odnosi się to do sposobu, w jaki wybierane i kontrolowane są rządy, jak również do ich zmiany; możliwości rządzących do efektywnego formułowania i wprowadzania rozsądnej polityki oraz szacunek obywateli, jak i państwa do instytucji, które zarządzają ekonomicznymi stosunkami pośród nich. WGI określa sześć wymiarów zarządzania, są to:

- opiniowanie i rozliczanie - w ramach których obywatele kraju mają możliwość uczestniczenia w wyborze swojego rządu, jak również do wolności wypowiedzi, zrzeszania się i niezależnej prasy,
- stabilność polityczna i brak występowania przemocy - prawdopodobieństwo, że rząd ulegnie destabilizacji poprzez użycie niekonstytucyjnych i brutalnych środków, włączając w to terroryzm,

- skuteczność rządu - jakość usług publicznych, możliwości służby publicznej i jej niezależność od politycznych nacisków; jakość tworzenia polityki,
- jakość władzy wykonawczej - zdolność do zapewnienia logicznej polityki i przepisów, które umożliwiają i sprzyjają rozwojowi sektora prywatnego,
- rządy prawa - obszar, do którego uczestnicy mają zaufanie i który jest rządzony przez społeczeństwo. Obszar ten zawiera także jakość prawa własności, policji, sądów i poziom przestępczości,
- kontrola *korupcji* - obszar, w którym władza jest wykorzystywana dla prywatnych korzyści, włączając w to drobną *korupcję* urzędniczą (petty corruption), jak również "zagrabianie" państwa przez elity,

{PODZIEL}

Badanie jest zestawieniem wskaźników z 212 krajów i terytoriów i obejmują setki wypadkowych z 35 różnych źródeł informacji, które przedstawiają oceny dziesiątek tysięcy ankietowanych na całym świecie, jak również opinie tysięcy ekspertów w sektorze prywatnym, publicznym i organizacjach pozarządowych.

O ile autorzy podkreślają, że ocena rządu jest trudna, a wszystkie środki do tego wykorzystane - nieprecyzyjne, to WGI dają jasny ogląd tych nieścisłości, w sposób wyraźny określając margines błędu we wszystkich wynikach, które muszą być brane pod uwagę przy porównywaniu poszczególnych krajów.

Przez ostatnią dekadę 1998-2008, kraje we wszystkich regionach wykazują znaczącą poprawę rządu, nawet biorąc pod uwagę fakt, że startowały z bardzo niskiego pułapu. Za przykład mogą tu służyć: Ghana, Niger i Peru w obszarze - *Opiniowanie i rozliczanie*; Algieria, Angola i Sierra Leone w *Stabilności politycznej i braku występowania przemocy/ terroryzmu*; Chiny Kolumbia i Ruanda w *Skuteczności rządu*; Demokratyczna Republika Konga, Gruzja, Libia w *Jakości władzy wykonawczej*; Łotwa, Liberia i Ruanda w *Rządach prawa*; Indonezja, Liberia i Serbia w Kontroli korupcji.

Jak wspomniano na początku - niektóre kraje odnotowują systematyczną i widoczną poprawę rządu. Niemniej badanie przedstawione przez Grupę Banku Światowego, pokazuje, że niektóre wymiary rządu w krajach takich, jak Zimbabwe, Wybrzeże Kości Słoniowej, Białoruś, Erytrea i Wenezuela uległy pogorszeniu.

[Wskaźniki](#) określające kontrolę korupcji w Polsce podczas przeprowadzanych badań od 2004 roku wskazują powolny wzrost z tym, że w porównaniu z rokiem ubiegłym Polska odnotowała znaczącą poprawę w tym obszarze - wzrost o 6 punktów procentowych.

Punkty procentowe określają procent wszystkich państw na świecie uwzględnianych w badaniu,

które klasyfikowane są niżej, niż brany pod uwagę kraj. Im wyższy wskaźnik, tym lepsza ocena zarządzania. Punkty procentowe zostały dopasowane w ten sposób, by pokazywać zmiany zachodzące w danym kraju w jednym z sześciu wspomnianych obszarów, na przestrzeni lat.

W roku 2008 Polska, osiągając 68%, wyprzedziła Litwę i Czechy, które w poprzednim roku znajdowały się wyżej w klasyfikacji. Wśród naszych sąsiadów, od lat najwyższą pozycję zajmują Niemcy, które osiągnęły 93%, co jest wynikiem stabilnym i praktycznie niezmiennym od roku 1996.

W grupie państw Grupy Wyszehradzkiej kontrola korupcji najlepiej oceniana jest na Węgrzech, gdzie niezmiennie od 1996 roku wskaźniki przekraczają 70 %. Z kolei Czechy, które od 2002 roku były klasyfikowane wyżej niż Polska, w roku 2008 osiągnęły wynik nieznacznie gorszy - 67%.

WGI są badaniem o tyle ciekawym, że przedstawia postęp państw w odniesieniu do innych krajów, a nie sytuacji na danym obszarze mierzonej w określonym czasie. Stąd nawet w przypadku odczuwalnej poprawy sytuacji przedstawionej np. w Światowym Barometrze Korupcji, dany kraj może zanotować gorsze wyniki WGI. Dzieje się tak w przypadku, gdy inne państwa wykazały się większym postępem w jednym z sześciu badanych obszarów.

Zatem pocieszającym jest fakt, że mimo ogólnego trendu poprawy sytuacji w walce z korupcją na świecie, jak zauważyli autorzy raportu, Polska uzyskała lepsze wyniki niż w roku ubiegłym, a jej awans był większy niż innych krajów postkomunistycznych (Czechy, Estonia, Węgry, Łotwa, Litwa, Słowacja).

Na szczególne uznanie zasługuje Estonia, która jeszcze w roku 1996 plasowała się w połowie światowego rankingu z 56%, by w ciągu dwóch lat 1996-1998 odnotować wzrost o ponad 10 punktów procentowych. Jej pozycja, biorąc pod uwagę interesującą nas kontrolę korupcji, jest stabilna i wynosi od roku 2002 odpowiednio - 80, 83, 81, 81, 81, 79 punktów procentowych.

Z kolei Łotwa, startująca z pułapu 28 % w 1996 roku, plasowała się niżej niż Bangladesz, Indie, czy Kolumbia. Obecnie jej pozycja jest stabilna, charakterystyczna dla byłych państw Bloku Wschodniego.

WGI wskazują na brak wystarczającej kontroli korupcji w Rosji. Z 23 punktów w 1996 nastąpił spadek do 15 w roku 2008.

Należy jednocześnie zwrócić uwagę na fakt, że Polska uzyskała lepsze wyniki niż w roku ubiegłym, we wszystkich sześciu wymiarach. Największą poprawę odnotowaliśmy pod względem stabilności politycznej, jakości władzy wykonawczej i wolności wyrazu oraz odpowiedzialności - po 74%, skuteczność rządu i kontrola korupcji - 68 % i rządu prawa - 65 %.

Ocena Singapuru, Nowej Zelandii, Finlandii (100%) i Danii (99%) pokazuje, że wyniki Światowych Wskaźników Dobrego Rządzenia - WGI pokrywają się z badaniami przeprowadzonymi przez Transparency International, tj. ze Światowym Barometrem Korupcji i Indekssem Percepcji Korupcji.

Najgorzej na świecie przedstawia się sytuacja w Korei Północnej - 0, Związku Myjmar (Birna) - 1, Afganistanie - 1, Gwinei Równikowej - 2.

WGI są badaniem przeprowadzonym przez Bank Światowy i Brookings Institution i jako takie, nie odzwierciedlają oficjalnej oceny Brookings Institution i Banku Światowego, jego dyrektorów, czy krajów, które instytucje te reprezentują. WGI nie są wykorzystywane przez Bank Światowy podczas przeznaczania funduszy celowych.

Źródło: *info.worldbank.org*

